

Dosarul nr.3r-172/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, (G. Cazacu)

Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Malamou Nicolas împotriva Biroului Migrațiune și Azil, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea acordării unei forme de protecție,

împotriva încheierii din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, împotriva hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2018, Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrațiune și Azil privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea acordării unei forme de protecție, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 88/17/DAI din 18 decembrie 2017 a Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrațiune și Azil, obligarea Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrațiune și Azil de a acorda una din formele de protecție prevăzute la art. 16 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Ropot Veaceslav în interesele reclamantului Malamou Nicolas împotriva Biroului Migrație și Azil privind anularea deciziei nr. 88/17/DAI din 18 decembrie 2017, obligarea acordării unei forme de protecție (f.d.115, 122-125).

La 13 decembrie 2020, data de pe plicul poștal (f.d.121), Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integral (f.d.119-120).

Prin încheierea din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Malamou Nicolas, prin intermediul avocatului Ropot Veaceslav împotriva hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d.135-136).

La 31 martie 2021, data de pe plicul poștal (f.d.155), Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, a depus recurs motivat în care și-a manifestat dezacordul cu încheierea din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii contestate, cu adoptarea unei încheieri noi prin care cauză să fie transmisă la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul a indicat că la 01 decembrie 2020, în lipsa avocatului Ropot Veaceslav, a avut loc ședința de deliberare și pronunțare a hotărârii de către Judecătoria Chișinău, sediu Rîșcani, având în vedere că accesul avocatului a fost restricționat de serviciul pază a instanței pe motivul instituirii regimului special de activitate în vederea prevenirii răspândirii infecției respiratorii cauzate de virusul COVID-19. În acest sens, a menționat că argumentele invocate de avocat se confirmă pe deplin prin procesul-verbal al ședinței judiciare din 01 decembrie 2020 or, avocatul nu figurează în lista persoanelor prezente la ședință. După finisarea ședinței de judecată, greșierul totuși a eliberat copia hotărârii judecătorești, iar la 13 decembrie 2020, a declarat apel nemotivat.

Ulterior, la 21 ianuarie 2021, prin scrisoare cu aviz simplu avocatul a recepționat scrisoarea de expediere a actului judecătorec la care era anexat dispozitivul hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediu Rîșcani, recepționat deja de avocat la 01 decembrie 2020. Totodată, avocatul a observat că în scrisoarea de expediere era indicat ca anexă copia hotărârii motivate, care de facto nu era în plic și nu corespundea conținutului scrisorii întrucât au fost recepționate doar 2 file (scrisoarea de expediere și dispozitivul hotărârii).

Recurentul a menționat că la 22 ianuarie 2021, a contactat greșierul judecătorului G. Cazacu, comunicându-i despre faptul că nu a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond, deși în scrisoarea de expediere era indicat acest fapt, la care greșierul informându-l despre o posibilă greșeală mecanică, iar odată cu revenirea la serviciu a judecătorului, va expedia avocatului hotărârea motivată.

A mai indicat că atât Malamou Nicolas, cât și avocatul Ropot Veaceslav, nici până în prezent nu au primit hotărârea motivată din 01 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediu Rîșcani, fiind astfel privați de dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, ori această omisiune a avut consecințe grave în sensul privării părții apelante de dreptul de a riposta argumentelor instanței de fond prin depunere a unui apel motivat.

Așadar, având în vedere că partea apelantă a fost privată în exercitarea dreptului său de acces la justiție din motive ce nu depind de voința sa, consideră recurentul că ar fi corect și echitabil ca încheierea din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău să fie casată și oferită posibilitatea lui Malamou Nicolas de a lua cunoștință cu hotărârea motivată și a depune motivarea apelului.

La 20 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimatului copia recursului motivat, explicându-i dreptul de a depune referință la recurs (f.d.159).

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 04 martie 2021 și expediată părților, prin intermediul oficiului poștal (f.d.137).

Recurentul avocatul Ropot Veaceslav, a recepționat copia încheierii din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău la data de 20 martie 2021 (f.d.139).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, la data de 02 aprilie 2021 este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea recursului din următoarele motive.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de către avocatul Ropot Veaceslav în interesele reclamantului Malamou Nicolas împotriva Biroului Migrație și Azil privind anularea deciziei nr. 88/17/DAI din 18 decembrie 2017, obligarea acordării unei forme de protecție, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.115, 122-125).

Nefiind de acord cu hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la 13 decembrie 2020 (f.d.121), Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d.119-120).

Prin încheierea din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Malamou Nicolas, prin intermediul avocatului Ropot

Veaceslav, împotriva hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d.135-136).

Instanța de recurs reține că, cetățenii străini și apatrizii în temeiul art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26 iulie 2007, beneficiază de asistență juridică garantată de stat, în conformitate cu prezenta lege, în procedurile sau în cauzele ce țin de competența autorităților administrației publice și a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova.

Potrivit art. 20 alin.(1) lit. h) din Legea nominalizată supra, se acordă asistență juridică calificată indiferent de nivelul veniturilor solicitanților de azil, în cadrul procedurii de azil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că, dreptul procedural de a ataca în ordine de recurs încheierea din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost realizat în numele și interesele lui Malamou Nicolas de către avocatul Ropot Veaceslav, care la 31 martie 2021 a semnat și depus recursul menționat.

Verificând împuternicirile avocatului Ropot Veaceslav de a exercita în numele și interesele lui Malamou Nicolas dreptul de reprezentare în instanțele de judecată precum și de a ataca încheierea instanței de apel, instanța de recurs constată că, la materialele cauzei este anexat mandatul avocatului Ropot Veaceslav, Seria MA nr. 1202550 din 08 februarie 2018, potrivit căruia în conformitate cu decizia coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 0127/ACV din 30 ianuarie 2018, a fost împuternicit să acorde asistență juridică în cauza civilă în interesele lui Malamou Nicolas la Judecătoria Chișinău (f.d.23).

Pe versoul mandatului avocatului Ropot Veaceslav, Seria MA nr. 1202550 din 08 februarie 2018, există date referitoare la persoana „clientului” și cine l-a semnat. Totodată, din conținutul mandatului respectiv rezultă că împuternicirile avocatului Ropot Veaceslav sânt oferite în conformitate cu art. 81 din Codul de procedură civilă, adică împuterniciri de reprezentare cu caracter general, fără însă a fi indicat expres drepturile de a contesta hotărârea judecătorească, inclusiv de a semna și de a depune cererea de recurs în numele lui Malamou Nicolas, drepturi care potrivit art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, trebuiau menționate expres în mandatul eliberat avocatului.

Conform art. 246 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, potrivit căruia recursul se declară inadmisibil în special când recursul este depus de o persoană neîmputernicită.

La rândul său, în temeiul art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu articolul 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

În conformitate cu art. 81 alin.(1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Potrivit art. 7 din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, condițiile, volumul și modul de acordare de către avocați a asistenței juridice garantate de stat se stabilesc prin Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Articolul 29 alin.(4) și (5) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26 iulie 2007, stipulează că pentru asigurarea acordării asistenței juridice calificate, oficiul teritorial încheie, cu avocatul public sau cu avocatul care urmează să acorde astfel de servicii la cerere, contract după modelele aprobate de Consiliul Național.

În contractul menționat la alin.(4), se stipulează obligația avocatului în vederea acordării de asistență juridică, modul și condițiile exercitării acestei obligații, dreptul statului de a exercita controlul asupra calității serviciilor acordate.

Conform art. 27 din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26 iulie 2007, decizia privind acordarea asistenței juridice calificate va conține: a) data și locul emiterii; b) numele și prenumele persoanei care a emis-o; c) denumirea organului emitent; d) numele și prenumele solicitantului; e) forma asistenței juridice solicitate; f) temeiurile de acordare sau refuzul de a acorda asistență juridică calificată; g) numele, prenumele, coordonatele avocatului desemnat să acorde asistență juridică calificată; h) modul și termenul de contestare a deciziei; i) altă informație relevantă.

La numirea avocatului, coordonatorul oficiului teritorial va ține cont de cererea solicitantului privind desemnarea unui anumit avocat, gradul lui de antrenare în

executarea unor alte decizii privind acordarea asistenței juridice calificate, precum și de alte circumstanțe relevante.

Drepturile și obligațiile avocatului care acordă asistență juridică calificată se atestă prin decizie privind acordarea de asistență juridică, emisă în condițiile prezentei legi.

Avocatul desemnat să acorde asistență juridică calificată pe o anumită cauză poate fi înlocuit, prin decizie a coordonatorului oficiului teritorial, în următoarele cazuri: a) la cererea scrisă, întemeiată, a solicitantului de asistență juridică calificată; b) la cererea scrisă, întemeiată, a avocatului care acordă asistență juridică calificată; c) în cazul depistării unui conflict de interese sau unor alte circumstanțe în a căror virtute avocatul desemnat nu poate acorda asistență juridică calificată pe o anumită cauză.

În circumstanțele enunțate raportate la normele de drept citate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost semnat și depus de către avocatul Ropot Veaceslav în baza unui mandat semnat de Malamou Nicolas, în cuprinsul căruia nu au fost expres indicate, în conformitate cu art. 81 din Codul de procedură civilă, împuternicirile speciale ale avocatului de a ataca din numele „clientului” hotărârea judecătorească emisă în prezenta cauză de contencios administrativ, precum și de a semna și de a depune cererea de recurs din numele acestuia.

Prin urmare, se constată că avocatul Ropot Veaceslav în lipsa împuternicirii exprese de a ataca hotărârea judecătorească, nu era în drept din numele lui Malamou Nicolas să declare recurs împotriva încheierii din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, deoarece nu dispune de astfel de împuterniciri.

Totodată, la materialele dosarului nu a fost anexată decizia coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 0127/ACV din 30 ianuarie 2018, iar din textul mandatului avocatului Ropot Veaceslav, Seria MA nr. 1202550 din 08 februarie 2018, semnat de Malamou Nicolas, rezultă că Ropot Veaceslav nu a fost împuternicit cu dreptul de a semna cererea de recurs și de contesta hotărârea judecătorească.

Potrivit practicii CtEDO (cauza Malahov vs Moldova, hotărârea din 07 iunie 2007), restricția impusă accesului la o instanță judecătorească nu va fi compatibilă cu art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, decât dacă aceasta nu urmărește un scop legitim și nu există o legătură proporțională dintre mijloacele utilizate și scopul legitim urmărit.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la caz, Colegiul remarcă obligația recurentului de a prezenta instanței confirmarea împuternicirilor sale de reprezentare, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că recursul declarat de avocatul Ropot Veaceslav, în interesele lui Malamou Nicolas, este depus de o persoană neîmputernicită, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 195, 230, 246 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de către Malamou Nicolas, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, împotriva încheierii din 04 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh